Nro 155
D. 11. Czerwca.
ŚRODA.
ROK 1828.

KURIER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Pobyt Legata Papiezkiego przy woysku Polskiem 1579.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

JW. Jenerał *Wiljaminów* Szef Sztabu Kor: Litew: przybył do *Warszawy*.

O Winnicach na wydmach piasczystych. Podania dzieiów naszych świadczą, że w *Polszcze*, kilką nawrotami *Winnice* zakładane były. Sądzić można, iż do ich opustoszenia i upadku, częstych woien skutki przyłożyły się: lecz przy tem, gdy o powodzeniu i dobroci tych Winnic, śladu nie zostało; wnosić należy, iż inne ieszcze były powody, dla których zniknęły. Winnice, nie wznowiły się. W istocie, ieśli na ziemi urodzajnej zasadzone i niepomyślnie pielęgnowane były; łatwo poiąć, iż po ich zniszczeniu, grunta wspomnione, raczej pod zboże uprawić aniżeli niekorzystnym krzewem na nowo obarczać, wolano. Ale kiedy, iak teraz czarowny widok w *Tarchominie* przekonywa, na pagórkach lotnego piasku, ku połudnowi obróconych, na których nie iść lecz brnąć po łytki trzeba; gdzie naga wydma, żadną trawką nie rozweselona, i do żadnego użytku dotąd nie zdatna, tylko pyłem od wiatrów roznoszonym, pola okoliczne zalegała; kiedy na takiej pustyni, dziś, pod surowem niebem naszem, zimy twarde, mianowicie ostatnią przetrwawszy, w 3cim i 4tym roku po ich zasadzeniu najpiękniejsze winne krzewy, bujnie rosną i okrywaią się obfitemi gronami, które doskonale dojrzewaią; kiedy przy tem i inne drzewa fruktowe, a nawet *figi* utrzymuią się i iuż słodki swój owoc wydały; godne iest zapewne to zjawisko szczególniejszego zastanowienia i opisu. Obszerny opis nadaiący właścicielom sposobność korzystnego użycia najnieużyteczniejszych piasków, umieszczony będzie w gazetach Warsza:

Podróż do Chin przez Mongolją w latach 1820 *i* 1821 *przez J. Tymkowskiego odbyta*, *z rossyjskiego zaś na polski język przez T. W. Kochańskiego przełożona*, w 2ch *tomach*, iest do nabycia w Księgarni A. Brzeziny i Komp: Cena złp: 24.

Najwyższa wygrana w 33ciej Loterji Klas: to iest: 200,000 zło: padła wczoraj na Nr 2305. Los wzięty w Kantorze *Gibasiewicza*. Mówią że właścicielem wygranej iest ieden z obywateli *Warszawy*.

Do pisma Perjodycznego *Motyl* od nieiakiego czasu wychodzącego tygodniowo numerami arkuszowymi, załączać się będą na kwartał następuiący ryciny kolorowane *mód Paryzkich* i *Warszawskich* w Litografji P. *Brauna* odciskane, przy każdym numerze iednę z nich domieszczaiąc. Gdy dokładne w ostatnich zwłaszcza rycinach wykonanie rysunku przybliża coraz bardziej wyciski wspomnionej Litografji do zagranicznych wzorów, spodziewać się godzi że przy wytrwałej usilności liczne dotąd ieszcze prenumeraty żurnalów Paryzkich i Frankforckich za czasem uszczupleią. Pierwsze żurnale kosztuią półrocznie zł: 100, ostatnie zł: 72. Cena zaś kwartalna prenumeraty *Motyla* z rycinami wynosić będzie zł: 10 w Stolicy, a zł:

12 po Woiewództwach. Uprasza się o wczesne zapisywanie. Prenumerata przyjmuie się w stolicy u Brzeziny, Ciechanowskiego, S. Hudszona, Kelichena, w składzie Papieru z Jeziornej, i u Fabre-Poirier na Krak: Przedmieściu.

Wczoraj było ciepła stopni 15.

ROZMAITOŚCI.

Roku 1761 po Koronacji Stanisława Augusta kolory *pąsowy* i *biały* były najmodniejsze w Warszawie. Kupiec *Klermont* przybyły z *Paryża*, każdą pocztą sprowadzał z Francji rozmaite artykuły mody w tych kolorach, jako to: materje, kwiaty, wstążki, iego spekulacja za pomocą mody tak korzystnie się powiodła, że wciągu pół roku zebrał ogromny maiątek z którym na zawsze pożegnał Polskę. Wówczas tylko były 2 magazyny mód w Warszawie, a ich właściciele co godzina zbierali znaczne summy. Czasem za ieden kwiatek Paryzki płacono po 10 a za ubranie głowy Damskiej po 100 dukatów! — Pierwszy exemplarz Dziennika mód z rycinami, przybył do *Warszawy* z *Paryża* r. 1796.

W Cesarstwie Rossyjskiem i w Królestwie Polskiem, wyiąwszy dzienników urzędowych, wychodzi pism perjodycznych 85, z tych 29 w *Petersburgu*, 17 w *Moskwie*, 18 w *Warszawie*, 7 w *Rydze*, 4 w *Wilnie*, 2 w *Odessie*, 3 w *Dorpacie* itd. Najdawniejsze dzenniki w Cesarstwie Rossyjskiem są: 1mo Gazeta Petersburska, zaczeła wychodzić na początku 18go wieku, za panowania Piotra Wielkiego. 2ga Gazeta Moskiewska, zaczęła być wydawaną r. 1756. 3ci Dziennik, historyczny statystyczny rozpoczęty r. 1790. W 18 wieku wychodziły w Petersburgu następuiące francuzkie dzienniki: 1szy Cameleon litteraire pismo tygodniowe wychodzące od r. 1755. 2gi Mercure de Russie, pismo miesięczne (roku 1786), l' Agreable et l'Utile (r. 1786.) Do rzędu najznakomitszych pism Rossyjskich należą *Westnik Europy* założony przez *Karamzina* r. 1802. *Syn ojczyzny* i *Ruski Jnwalid*, które wychodzić zaczeły r. 1812. Dziennik rolniczy Moskiewski utworzony r. 1821 i Telegraf Moskiewski. W r. 1826 PP. *Grecz* i *Bułharyn* wydawać zaczęli pismo: *Towarzysz wieku dziecinnego*, ci dwaj uczeni są wydawcami wysoko cenionych dzienników: *Archiwum północne*, *Syn ojczyzny* i *Pszczoła Północna*. Są także: Dziennik woienny, Sławianin, Nowa dziecinna bibljoteka i Wiestnik Moskiewski. Wychodzą w Moskwie Dzienniki: *Ateneum*, wydawane przez *Pawłowa*; wychodzi 2 razy na miesiąc, cena iego 30 rubli assy: poświęcony iest umieiętnościom, literaturze, bibljografji i wypadkom spółczesnym. *Dostrzegacz Rossyjski*, redaktorem iego iest P. *Kołajdowicz* znany w literaturze i archeologji Rossyjskiej, poświęcony iest historji, starożytnościom kraiowym, bjiografji, bibljografji dawnej i nowej, filologji, literaturze, krytyce, nakoniec modom starożytnym i nowym, prenumerata kosztuie 35 rubli assy:. W ięzyku Francuzkim *Bulletin du Nord*, przeznaczony powiększej części do udzielania wiadomości tyczących się Rossji obcym kraiom.

W krótce wzniesiony będzie w Rzymie w Kościele S. *Onufrego* pomnik na uczczenie pamiątki *Torkwatta Tassa* autora sławnego bohaterskiego poematu: *Jerozolima Wyzwolona*. Proiekt podał do niego Kawaler P. E. *Vis Konty*, a Józef *Tabrys* Sztycharz zrobił rysunek pomnika. Wszyscy czciciele tego wielkiego poemmatu są wezwani do udzielenia zasiłków potrzebnych na wystawienie tego pomnika.

Po 14 miesięcznych naukach pobieranych na rozmaitych pensjach Paryzkich, młodzi Egipcjanie uczynili powiększej części znaczny postęp w ięzyku Francuzkim, rysunkach i matema-

tyce. Dowiedli usposobienia swojego na examinie odbytym dnia 1go Maia roku bieżące: w obec znakomitych osób, członków instytutu, professorów uniwersytetu i t. p. Alexander *De la Bord* deputowany francuzki, który niedawno wrócił ze wschodu, opuszczaiąc *Egipt*, polecił syna swego pierwszemu sekretarzowi *Wice Króla Egipskiego*. Przyrzekłszy dla młodego francuza wszelką pomoc iakiej tylko potrzebować będzie, Urzędnik Egipski prosił ze swojej strony P. *De la Bord* o podobną przysługę dla swego syna, który iest w liczbie uczących się w Paryżu młodych Egipcjan.

30 rodzin a osób 120 niedawno opuściło Królestwo *Wirtemberskie* udaiąc się do *Ameryki*.— W *Strażburgu* trudnią się teraz wyporządzeniem wspaniałego Kościoła Katedralnego, który w roku 1793 został pozbawiony starożytnych posągów i innych ozdób zewnętrznych. — W *Gandawie* robią teraz obszerny kanał portowy który 500 okrętów wygodnie mieścić będzie.—Niedawno spalił się na trakcie blisko *Wrocławia* wóz furmański naładowany wełną. Ogień wszczął się przez tarcie iednego z kół które nie będąc dobrze smarowane zapaliło się. —W zeszłym miesiącu Kapitan okrętu amerykańskiego uratował okręt francuzki który wpadł w moc iednego z Korsarzy *Tunetańskich*. Między nieszczęśliwemi których ów Kapitan oswobodził, znajdował się własny brat iego, który po kilkunastu letniej podróży miał właśnie zamiar wrócić do ojczyzny.—We wsi *Pomfret* w *Anglji*, żyie starzec nazwiskiem *Rodes* maiący lat 124, chodzi ieszcze o własnej sile i mało schylony, iest ciągle w dobrem zdrowiu, ma ogromny apetyt. — W *Londynie* ukarano niedawno kilku *Szklarzy* którzy namawiali biednych chłopców żeby rozmyślnie wybiiali okna po domach. — Ostatnia wiadomość z *Lisbony* donosi, że Szlachta Portugalska podała adres prosząc aby Infant *Don Michał* ogłosił się Królem. Posłowie zagraniczni maią opuścić tę stolicę, a Poseł *Austrjacki* ponowił oświadczenie swego *Monarchy*, że tylko Cesarz *Don Pedro* i iego córka *Donna Marja* uznawani będą iako prawi władcy Portugalscy.

Myśli.— Kłótnie nigdy nie trwałyby długo, gdyby wina z iednej tylko była strony.—Skwapliwsi iesteśmy do kochania tych którzy nas nienawidzą aniżeli tych którzy nas więcej kochaią aniżeli my chcemy.— Nie można długo zachować uczuć iakie mieć powinniśmy dla naszych przyiaciół i dobroczyńców, ieśli często pozwalamy sobie mówić o ich przywarach. — Nie znajduiemy niewdzięcznych dopóki możemy dobrze czynić.— O humorze ludzi możnaby powiedzieć iak o wielu gmachach, że ma rozmaite postawy; iedne przyiemne, a drugie nieprzyiemne.

Szarada.

2gie z 1szem wstecz, niszczy, 3cie w łóżku mamy,
Od *wszystkiego* nauki nasze zaczynamy.
(Zeszła Szarada *Obawa*.)

W dalszem ciągnieniu 5tej Klassy 33ciej Loterji Klassyczuej w dniu wczorajszym znaczniejsze wygrane padły iak następuie: Nr 28,165 wygrał zł: 50,000, Los był wzięty w Kantorze Werthejma. — zło: 20,000, Nr 15,640, u N. Kona w Płocku. — zło: 15,000, Nr 8823, u E. Deplera. — Po zło: 10,000, Nr 29,129, u J. Louis w Krakowie, Nr 30,000 u Murczkiewicza w Końskich. — Po zło: 5000, Nr 14,321, u Auerbacha, Nr 17,328, u L. Ginsa w Kaliszu, Nr 20,568, u Petyskusa, 27,623, u Klugsberga w Włodawie. — Po zło: 2500, Nr 10,729, u Kana w Kutnie, Nr 22,653, u Apte. — Po zło: 2000, Nr 1070, u Klugsberga w Białej, Nr 18,427 u Werthejma, Nr 19,491, u Szmudego w Szczuczynie.— Po zł: 1,000, Nr 2, 1795, 4036, 4702, 5437, 6055, 8393, 9327, 9516, 11,750, 12,418, 12,861, 13,615, 13,762, 13,848, 17,517, 20,179, 21,255, 22,361, 24,593, 24,952, 25,075, 25,226, 25,493, 26,102, 27,804, 27,927, 29,380, 30,416.

DONIESIENIA.

Urząd Municypalny M. S. Warszawy.

Część zabudowań Possesji Nr 2060 własnością Sukcessorów Fryderyka Neümana będącej, wraz z zakładem fabrycznym do wyrabiania Papieru usposobionym i w dobrym stanie będącym, tudzież wszelkiemi przygotowanemi zapasami materjałów surowych, ze wszelkiemi rekwizytami i narzędziami do tejże fabryki należącemi, wypuszczona będzie na satysfakcją długu Skarbowego w trzechletnią lub więcej dzierżawę w drodze Exekucji Administracyjnej, przez Licytacją publiczną, do odbycia której oznaczaiąc stanowczy termin na dzień 26 b. m. na godzinę 4, z południa tu w Ratuszu Głównym w Sali zwykłych posiedzeń, wzywa chęć podjęcia się powyższej dzierżawy maiących, aby zaopatrzeni w Vadjum w gotowiznie, lub Listach Zastawnych Towarzystwa Kredytowego podług kursu w publiczności w summie złp: 500 wyraźnie złotych pięcset w terminie i miejscu oznaczonym znajdować się chcieli. Warunki do Licytacji w każdym czasie w Biórze Urzędu Municypalnego przejrzane być mogą.—Warszawa dnia 6 Czerwca 1828 r.—Radca Stanu Prezydent *Woyda.* —Sekretarz Jeneralny *G. Jakołkowski.*

Wieś Kopana przy trakcie Krakowskim mil 4 od Warszawy, pół mili od Tarczyna, mila od Grojca, w Powiecie Błońskim Obwodzie Warszawskim położona, która mieści w sobie zabudowania w większej części murowane do wygodnego mieszkania i dobrego prowadzenia gospodarstwa użyteczne, Ogród pięknie urządzony, Bór Sosnowy, Dębowy i Grabowy. wszelkiej potrzebie miejscowej odpowiadaiący, wysiewu Ozimego korcy 70, i Jarego w tej proporcji; iest zwolnej ręki do sprzedania, chęć maiący nabycia zechce się zgłosić do W. Marcina Ciechanowkiego Rejenta Powiatu Warszawskiego w temże mieście przy ulicy Podwale Nr 523 mieszkaiącego, u którego bliższą poweźmie wiadomość tak o stanie tej Wsi jako i warunkach sprzedaży.

☞ Podaie się do wiadomości, iż są do sprzedania z wolnej ręki następuiące ruchomości, Zegar brązowy, 4 Lichtarze srebrne, Obrazy olejno malowane ze złotemi ramami, Łóżka wiedeńskie, Stoliki, Serwantka mahoniowa, Szory angielskie na parę Koni, Szkła, Porcelana i t. d. maiący chęć kupna raczą się zgłosić pod Nr 451 w domu zwanym Rezlerowskim na pierwszem piętrze od ulicy Senatorskiej.

Bryka pakowna półtoraczna, skórą wybita z pokryciem do spuszczania, na osiach żelaznych wcale nowa, iest do sprzedania na Krakowskiem Przedmieściu w Pałacu pod Nr 410 gdzie ią każdego czasu obejrzeć i o cenie dowiedzieć się można u Rządcy tegoż Pałacu.

Niżej podpisany opatrzywszy swój skład w rozmaite gatunki Butelek do Win, Porteru i Piwa zwyczajnego; zbytkowych w stosownych fasonach do każdego trunku; oraz Szkła medycznego, Tafli pięknych iasnych na skrzynie lub pół skrzynie, z dostawą do miejsca oznaczonego być mogą, a to za umiarkowaną cenę, Skład mój iest przy ulicy Długiej pod Nr 546 w podwórzu przeciwko Kościoła XX. Piiarów.

W. Pinck.

☞ Kocz modny, dobrze zbudowany, zielonego koloru, ze wszystkiemi rekwizytami do sprzedania. Wiadomość przy ulicy Długiej i Freta Nr 280.

W dniu onegdajszym zgubiono 2 Przesiedlenia należące do Straro: Lewka Janklowicza Bomwel, i Joska Janklowicza Bomwel; oraz Kwity na Olej Jniany i Terpetynę. Kto takowe odda pod Nr 1083 przy ulicy Twardej, odbierze nagrodę.

W domu pod Nr 369 przy ulicy Krakowskie Przedmieście między Bernardynami a Dobroczynnością położonym, są do naięcia tak Stancje Kawalerskie iako i Stajnie.

W dniu 15 Czerwca to iest w przyszły poniedziałek i dnie następne roku bieżącego w officynie Pałacu Saskiego przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr 413 obok staien, o godzinie 8 zrana i 3 z południa każdego dnia, odbywać się będzie publiczna urzędowna sprzedaż wszelkich ruchomości mianowicie Kosztowności, Srebra, Obrazów, Garderoby wojskowej, Mebli, Siodeł, Czapraków, i tym podobnych, do niegdy W. Józefa Axamitowskiego należących.

W domu Nr 543 przy ulicy Długiej iest do subdzierżawienia lokal z 3ch obszernych Pokoi i Salonu składaiący się, z wolnym zaiazdem, na kwartał ieden od Sgo Jana r. b. do Sgo Michała. Życzący sobie odnaiąć za cenę niższą iak iest właścicielowi domu istotnie płaconą, zeche się zgłosić do tegoż domu do mieszkania pod Nr 13 na pierwsze piętro w dziedzińcu.

☞ Z dawniejszego wyrobu Szkło w różnym gatunku stołowe, za cenę zniżoną od fabrycznej ustanowionej, sprzedaie się w Składzie Szkła kraiowego w Pałacu Blanka obok Ratusza Głównego Nr 461.

TEATR. Jutro Komedie: *Mali Protektorowie* czyli *Boczne Schody* i Drama *Upior.*